

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๑๔/๑๙๖๖

สวค. 3/345
วันที่ 13 ธ.ค. ๖๖
เวลา 11:00 H

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10888
วันที่ 13 ธ.ค. ๖๖ เวลา 10.18.41

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอเรื่อง
ผลการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าว เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดใน
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้ง
เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการวางระบบการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำ (กยน.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนแม่บทและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่าง
เป็นระบบ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาและวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
ของประเทศ และกำหนดกรอบการลงทุนด้านการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒. สารสำคัญ

คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) ได้มี
การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องสี่เขียว ตึก
ไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ กรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ กยน.

ฝ่ายเลขานุการได้เสนอที่ประชุมพิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ
กยน. โดยคณะกรรมการฯ เพื่อจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศอย่างเป็นระบบ
และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนจากต่างประเทศและนักลงทุนภายในประเทศ ทั้งในด้านเสถียรภาพทาง
เศรษฐกิจ โอกาสในการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการวางระบบป้องกันอุทกภัยและ
การบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพของประเทศไทยในอนาคต สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑.๑ เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการ กยน.

๑) เป้าหมายระยะสั้น ได้แก่ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและ
นักลงทุนว่า ก่อนฤดูฝนปี ๒๕๕๕ จะมีการบริหารจัดการน้ำและมีการลงทุนที่จำเป็นในการป้องกันความ
เสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากมีอุทกภัย สำหรับพื้นที่ซึ่งมีความเสี่ยงและมีผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมสูง

๒) เป้าหมายระยะยาว ได้แก่ การพัฒนาประเทศเพื่อลดความเสี่ยงของอุทกภัยหรือหลีกเลี่ยงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากอุทกภัยอย่างถาวร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการลงทุนในระบบการบริหารจัดการน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเมืองและพื้นที่อุตสาหกรรม การปรับระบบการผลิตภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตร การปรับปรุงกฎระเบียบในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๒ ภารกิจของคณะกรรมการ กยน. คือ การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการน้ำ การสร้างความเชื่อมั่น พื้นความเชื่อถือ และสร้างความมั่นคงของประเทศ ด้วยการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนและเป็นระบบ โดยยึดหลักการและแนวปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ ซึ่งการดำเนินการของ กยน. ดังกล่าว จะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตของประเทศ โดย กยอ. จะเป็นผู้สนับสนุนในการจัดหาแหล่งเงินทุน ซึ่งประกอบด้วยกำหนัดการดำเนินการ ดังนี้

๑) การศึกษาวิเคราะห์ข้อเท็จจริง เพื่อวิเคราะห์สาเหตุ ประเด็นปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นของสถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ พร้อมทั้งทบทวนแผนบริหารจัดการน้ำที่ผ่านมา รายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนบริหารจัดการน้ำ และแผนงาน/โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ รวมทั้งการสำรวจข้อเท็จจริงในพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญห และนำไปสู่การตัดสินใจที่ชัดเจน ตรงประเด็นซึ่งควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑-๓ เดือน

๒) การวางแผนและกำหนดมาตรการในระยะสั้น จะเป็นการดำเนินการหลังจากที่ได้มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อเท็จจริง เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม ที่ได้รับผลกระทบ ตลอดจนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนโดยรอบ และชุมชนเมือง ก่อนถึงฤดูฝนในปี ๒๕๕๕ รวมทั้งการจัดระบบศูนย์เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหอุทกภัย โดยยึดหลักความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีผลกระทบต่อส่วนร่วนน้อยที่สุด

๓) การจัดทำแผนแม่บทและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และกำหนดมาตรการดำเนินการในระยะยาว โดยยึดถือแนวพระราชดำริ ที่เน้นความพอเพียง กลมกลืนกับธรรมชาติ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งในการดำเนินการในแนวทางดังกล่าวจะมีทั้งมาตรการที่ใช้สิ่งก่อสร้างและไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง ประกอบด้วย

(๑) การพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายเป็น ๓ ระดับ คือ พื้นที่ต้นน้ำที่เน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟูระบบนิเวศของน้ำและพื้นที่ป่าต้นน้ำ รวมทั้งการวางแผนการใช้ที่ดิน พื้นที่กลางน้ำที่เน้นการหน่วงน้ำด้วยการบริหารจัดการระบบน้ำและพร่องน้ำของอ่างเก็บน้ำทุกขนาด รวมถึงการพัฒนากระแสน้ำแก้มลิง และทำนบน้ำที่เน้นการจัดการน้ำ การระบายน้ำ การจัดทำทางระบายน้ำท่วม (Flood way) ระบบป้องกันต่างๆ เพื่อป้องกันอุทกภัยในเขตชุมชนเมืองและภาคอุตสาหกรรม ให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วดังนี้

๒) การเชื่อมโยงแหล่งน้ำในรูปของโครงข่ายน้ำ ซึ่งเป็นการจัดการอย่างยั่งยืนซึ่งจะช่วยบรรเทาปัญหอุทกภัยและภัยแล้ง อาจเป็นลักษณะท่อหรือระบบคลอง

๓) การปรับปรุงระบบและการวางผังเมือง ผังภาค ผังประเทศ โดยการกำหนดเขตการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม และบังคับใช้กฎหมายผังเมืองอย่างเคร่งครัด โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการศึกษาผังประเทศและผังภาคไว้แล้ว

๔) การพัฒนาระบบข้อมูลน้ำของประเทศ โดยจัดให้มีคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติที่มีมาตรฐาน ทั้งด้านสภาพภูมิอากาศ ปริมาณฝน ความสามารถในการจัดเก็บน้ำของเขื่อนต่างๆ ที่มีความต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน ซึ่งจะเป็้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการใช้ประโยชน์ในการวางแผน และตัดสินใจบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งการคาดการณ์สภาวะที่อาจเกิดน้ำท่วม

๕) การปรับปรุงกฎหมายและองค์กร และ/หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่อาจมีความขัดแย้งกันในการบริหารจัดการน้ำ ครอบคลุมระบบชลประทาน ระบบคู คลองระบายน้ำ และระบบน้ำบาดาล เป็นต้น รวมทั้งจัดรวมองค์กรด้านบริหารทรัพยากรน้ำให้เป็นเอกภาพ

๖) การจัดให้มีแผนการจัดการเตรียมพร้อมรองรับกับกรณีฉุกเฉินจากภาวะน้ำท่วม (Business Continuity Plan : BCP) ซึ่งประกอบด้วย ด้านการอพยพผู้เดือดร้อน สถานที่ ระบบอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น ระบบน้ำประปาและไฟฟ้าสำรอง บริการสุขอนามัยต่างๆ เป็นต้น โดยต้องมีแผนทางเลือก logistic ในการรองรับ

๗) การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือและยอมรับการดำเนินการของภาครัฐในการแก้ปัญหา น้ำท่วม และลดปัญหาในภาพรวม รวมทั้งการบริหารจัดการในกรณีที่ต้องมีการย้ายที่อยู่ใหม่ของประชาชนบางพื้นที่ที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่รองรับน้ำอย่างถาวร

๘) การจัดทำแผนการลงทุน เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ทั้งมาตรการในระยะสั้นและมาตรการในระยะยาว สำหรับมาตรการในระยะสั้น จำเป็นต้องขอรับการสนับสนุน ด้านการเงินอย่างเร่งด่วนให้ทันกับสถานการณ์ในฤดูฝน ปี ๒๕๕๕ ส่วนในระยะยาวต้องการสนับสนุนทั้งด้านการเงินและองค์ความรู้ในการดำเนินการ สำหรับประมาณการเงินลงทุน จำเป็นต้องรอผลการศึกษาให้แล้วเสร็จ ส่วนแหล่งเงินงบประมาณจะกำหนดโดย กยอ. หากมีความจำเป็นอาจต้องออกเป็นพระราชกำหนด

๙) กรอบความร่วมมือจากต่างประเทศ เนื่องจากในปัจจุบันมีองค์กรระหว่างประเทศ อาทิ ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) เป็นต้น และรัฐบาลชาติต่างๆ อาทิ รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ และรัฐบาลออสเตรเลีย เป็นต้น ได้แสดงความจำนงจะให้ความช่วยเหลือ ทั้งในแง่วิชาการและแหล่งเงินเพื่อฟื้นฟูประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อศึกษาข้อเท็จจริงของสาเหตุการเกิดอุทกภัย การจัดเตรียมแผนการจัดการเตรียมพร้อม ทั้งในระยะสั้นและการจัดทำแผนในระยะยาว

๒.๑.๓ ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๑) กรอบการดำเนินงานของ กยน.

(๑) การศึกษาข้อเท็จจริง ต้องมีการศึกษาข้อเท็จจริงของสาเหตุของปัญหา ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทั้งสาเหตุจากธรรมชาติ สาเหตุจากมนุษย์ซึ่งอาจมีผลกระทบรุนแรงกว่า ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานข้อมูลเข้ามาให้ฝ่ายเลขานุการรวบรวม และเพื่อให้เกิดการยอมรับของทุกฝ่าย ควรจ้างที่ปรึกษาที่มีความน่าเชื่อถือดำเนินการศึกษาข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายใน ๑- ๓ เดือน โดยลิขสิทธิ์ในผลงานศึกษาจะเป็นของภาครัฐ

(๒) ประเด็นที่ต้องดำเนินการในระยะเร่งด่วน คือ การป้องกันมิให้เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชนและเขตอุตสาหกรรมอีกในฤดูฝนหน้า ด้วยการพิจารณาว่า ประเด็นใดยังไม่ได้ดำเนินการ และประเด็นใดที่ต้องเร่งดำเนินการได้ทันทีและแล้วเสร็จก่อนถึงฤดูน้ำหลาก จะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญ เพื่อกำหนดประเด็นที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนให้ชัดเจน ๒-๓ ประเด็น ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ เดือน และดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓-๖ เดือน เช่น การปรับปรุงประตูระบายน้ำ ระบบระบายน้ำ การระบายน้ำตามแนวพระราชดำริ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพิ่มเติม การขุดลอกคลอง และการเสริมแนวเขื่อนป้องกันพื้นที่อุตสาหกรรมและพื้นที่ชุมชนเมือง เป็นต้น รวมทั้งการกำหนดหน่วยงานหลักที่จะรับผิดชอบในการบริหารจัดการอุทกภัยในภาวะฉุกเฉิน ทั้งในแง่ของการเตรียมความพร้อมและขณะเกิดภัย

(๓) การบูรณาการ การดำเนินงานต้องไม่ซ้ำซ้อนกันและบูรณาการกับงานของคณะกรรมการเพื่อให้ความช่วยเหลือ พื้นที่ เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย (กพย.) รวมทั้งมีงบประมาณสนับสนุนในการป้องกันอุทกภัย

(๔) การดำเนินการในระยะยาว เน้นการบริหารจัดการน้ำและการป้องกันน้ำท่วมอย่างยั่งยืน โดยเห็นควรให้ดำเนินการควบคู่ไปกับการศึกษาข้อเท็จจริง ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ เดือน และการจัดทำแผน/มาตรการเร่งด่วนให้ชัดเจนก่อน ขอบเขตงานในความรับผิดชอบของ กยท. ไม่เพียงครอบคลุมการจัดการน้ำเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา แต่ครอบคลุมการบริหารจัดการน้ำทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ

๒) แนวทางและยุทธศาสตร์การจัดการน้ำ จำเป็นต้องมีหลักคิด โดยต้องเข้าใจสภาพปัญหาให้ชัดเจน และเข้าถึง ดังเช่นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแนวพระราชดำริในการบริหารจัดการน้ำโดยมีความเข้าใจและเข้าถึงปัญหาอย่างลึกซึ้งเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

(๑) การจัดการน้ำท่วมอย่างบูรณาการ ต้องประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ คือ (๑.๑) ยุทธศาสตร์สู้ภัย ซึ่งไม่ใช่สู้ในลักษณะการกันน้ำไม่ให้ไหลเข้าพื้นที่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีมาตรการระบายน้ำอุทกภัยให้ไหลผ่านได้อย่างสะดวกด้วย ตามความเหมาะสม (๑.๒) ยุทธศาสตร์ปรับตัว ของประชาชนในพื้นที่น้ำท่วมในพื้นที่ที่น้ำท่วมซ้ำซาก และ (๑.๓) ยุทธศาสตร์หนีภัยน้ำท่วม สำหรับพื้นที่ที่มีน้ำป่าไหลหลาก ต้องให้ประชาชนย้ายออกจากพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และต้องดำเนินการป้องกันควบคู่ไปกับการบริหารจัดการน้ำ พื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยต้องพิจารณาความเชื่อมโยง คือ การจัดการน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ ให้มีการเก็บน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ การจัดการเรื่องผังเมือง คู คลอง ซึ่งน้ำไม่ไหล ต้องพัฒนาให้กว้างขึ้นโดยด่วน และไม่ให้มีสิ่งกีดขวางทางน้ำไหล โดยเฉพาะในเขต กทม. อาจต้องตั้งกรรมการร่วมระหว่างรัฐบาลกับ กทม. เพื่อสนับสนุนงบประมาณดำเนินการเรื่องนี้ให้แล้วเสร็จ รวมทั้งปัญหาคูณภาพน้ำ

(๒) การพยากรณ์น้ำท่วม ประเด็นปัญหาความไม่แม่นยำเกิดจากหน่วยงานต่างๆ ใช้แหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ซึ่งหากมีแบบจำลอง (Software) ที่จะนำมาใช้ในการพยากรณ์น้ำท่วมและแผนที่ทางไหลของน้ำแบบ ๓ มิติ ซึ่งสามารถคำนวณวันเวลา พื้นที่ที่จะถูกน้ำท่วม โดยแผนที่ ๓ มิติ ต้องทำทั้งประเทศ ต่อยอดจากฝั่งประเทศและฝั่งของ กทม. และพัฒนาเชื่อมต่อกับระบบดาวเทียม เรดาร์ตรวจอากาศ และการสำรวจภาคพื้นดิน ซึ่งจะแก้ปัญหาย่างบูรณาการทั้งภัยแล้งและน้ำท่วมทั้งประเทศ โดยต้องนำข้อมูลจากแหล่งเดียวกันในการพยากรณ์ปริมาณน้ำ โดยอาจใช้การพยากรณ์อากาศในระยะสั้น กลาง ยาวของกรมอุตุนิยมวิทยาที่ได้มีการพัฒนาไว้แล้ว รวมทั้งจำนวนพายุ/มรสุมที่จะพัดเข้ามาประเทศไทย และระดับน้ำหนุนมาประกอบการพิจารณา ซึ่งในขณะนี้มีความวิชาการที่สามารถสร้างแบบจำลอง สำหรับพยากรณ์อากาศเพื่อการจัดการน้ำในเขื่อนได้อย่างถูกต้อง แต่การจัดการน้ำที่ผ่านมาไม่ได้นำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ ต้องนำผลการพยากรณ์น้ำทะเลหนุนมาร่วมพิจารณาด้วย

พยากรณ์น้ำท่วมที่ถูกต้อง แม่นยำ (๒) ระบบเตือนภัยน้ำท่วม ต้องวิเคราะห์ว่า เหตุใดจึงไม่ได้ผล ต้องให้ประชาชนเข้าใจโดยกำหนดให้เป็นหลักสูตร (๓) ระบบป้องกันน้ำท่วม โดยต้องกำหนดพื้นที่ให้ชัดเจน พื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ป่าชายเลน ชายฝั่ง สิ่งสำคัญที่ไม่ได้ทำเลย คือ การบำรุงรักษา (๔) ระบบต่อสู้กับน้ำท่วม (flood fighting system) ต้องมีการวางแผนให้ชัดเจนโดยใช้กลยุทธ์ในการต่อสู้กับน้ำท่วม (๕) ระบบการบรรเทาและเยียวยา (flood relief system) ต้องศึกษาและประเมินระบบนิเวศชายฝั่ง ซึ่งมีทั้งระบบนิเวศน้ำกร่อยและน้ำจืด (๖) ระบบการจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ต้องพิจารณาทั้งเรื่องปริมาณน้ำต้นทุน ความต้องการใช้น้ำ คุณภาพน้ำ และระยะเวลาที่ถูกต้องในการจัดการการเก็บกักหรือปล่อยน้ำ โดยต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าประเด็นใดเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องเร่งดำเนินการและต้องกำหนดเป้าหมายว่าในระยะ ๑๐๐-๒๐๐ ปีข้างหน้าจะไม่เกิดปัญหาน้ำท่วมเช่นที่เกิดในปีนี้อีก

(๔) ต้องทำการเร่งแก้ไขร่างผังเมืองกรุงเทพมหานครฉบับใหม่ที่กำลังจะประกาศใช้ในเร็วๆ นี้ และให้หยุดการจะประกาศใช้ไว้ก่อน โดยแก้ไขในหลายประเด็นเช่น การให้มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้นในเขตพื้นที่ที่ขวางทางน้ำไหลลงทะเล เป็นต้น โดยควรต้องตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างกรุงเทพมหานครและกรมโยธาธิการและผังเมือง และควรให้มีการเร่งรัดการจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดของทุกจังหวัดในประเทศไทย ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ ๑๐๐ % ของประเทศไทย ซึ่งขณะนี้ร่างผังเมืองรวมจังหวัดของเกือบทุกจังหวัดได้เสร็จสิ้น และผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีของหลายรัฐบาลที่ผ่านมา รวมทั้งรัฐบาลนี้แล้ว และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการต่อไปของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งผังเมืองรวมจังหวัดนี้จะกำหนดโซนพื้นที่เสี่ยงต่ออุทกภัยไว้ด้วย ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เสี่ยงต่ออุทกภัยได้ต่อไป

๓) การแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินงาน เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

(๑) ควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ ชุด คือ (๑.๑) คณะอนุกรรมการด้านการวางแผนและกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาระยะเร่งด่วน เพื่อดำเนินการศึกษากำหนดแผนงาน โครงการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอุทกภัยในฤดูฝนที่อาจจะถึงนี้ อาทิ แผนปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ ระบบข้อมูล และระบบเตือนภัย โดยมอบให้นายปิณฑพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา เป็นประธาน และ (๑.๒) คณะอนุกรรมการด้านการวางแผนและกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน ให้ดำเนินการศึกษาวางระบบการบริหารจัดการ ตั้งแต่พื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำและท้ายน้ำ มอบหมายให้นายกิจจา ผลภาษี เป็นประธาน ทั้งนี้ควรยกย่องประกอบคณะอนุกรรมการ และเสนอกรอบประเด็นการแก้ไขปัญหาคณะอนุกรรมการฯ ทราบ ภายใน ๒ สัปดาห์

(๒) ควรมีคณะทำงานด้านวิชาการ ๒ ชุด เพื่อให้มีข้อมูลเตรียมพร้อมสำหรับการบริหารจัดการน้ำในระยะต่อไปอย่างถูกต้อง และสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระ มีความคล่องตัว ได้แก่ คณะทำงานวางระบบการพยากรณ์น้ำ ทำหน้าที่ในการศึกษา รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ และวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง เพื่อใช้ในการพยากรณ์ที่มีความแม่นยำ โดยมอบให้ นายสมิทธ ธรรมสโรช เป็นประธาน นายอานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา นายเสรี ศุภราทิตย์ และนายรอยล จิตรดอน เป็นคณะทำงานไปพิจารณาวิเคราะห์หาแบบจำลอง ที่พยากรณ์ปริมาณน้ำฝนล่วงหน้า ตลอดจนปริมาณและระยะเวลาที่น้ำทะเลหนุน ได้อย่างแม่นยำและถูกต้องเพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทาน รวมทั้งการกำหนดองค์การบริหารจัดการการพยากรณ์ โดยให้นำเสนอในการประชุม กยท. ในครั้งต่อไป และคณะทำงานบริหารจัดการระบบคูคลอง โดยพิจารณาว่า คลอง คู และประตูระบายน้ำ ในพื้นที่ใดที่ต้องซ่อมแซม โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจและแจ้งข้อมูลให้ทราบ และควรให้ กทม. เข้ามาร่วมดำเนินการ

๔) แหล่งเงินงบประมาณและวิธีการดำเนินงาน ควรเป็นวิธีพิเศษโดยการ ขอยกเว้นระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้การลงทุนในโครงการแก้ปัญหาน้ำท่วม มีความรวดเร็ว ทันฤดูฝนปีหน้า แต่โปร่งใส และมีการติดตามประเมินผลดำเนินการ งบประมาณลงทุนบางส่วนอาจหารายได้จากการพัฒนาพื้นที่

สองฝั่งพื้นที่ทางระบายน้ำ (flood way) เป็นเมืองใหม่เพื่อสร้างรายได้ โดยใช้กฎหมายผังเมือง คือ พรบ. จัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ แทนการขอรับการสนับสนุนงบประมาณหรือกู้จากต่างประเทศ ซึ่งบางแห่งมีการกำหนดเงื่อนไขการกู้มาก

๕) ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของการขอรับความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศ เนื่องจากข้อจำกัดของเงื่อนไขด้านความมั่นคงของประเทศไทย โดยในขณะนี้เห็นควรรับความช่วยเหลือจาก JICA ซึ่งได้แจ้งว่าจะให้ความช่วยเหลือรัฐบาลไทยโดยไม่มีเงื่อนไข เนื่องจาก สศช. ได้มีการหารือกับนายกรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว ส่วนการรับความช่วยเหลือจากธนาคารโลกและแหล่งอื่นๆ ให้คณะอนุกรรมการทั้ง ๒ คณะ ร่วมกันพิจารณาความจำเป็นก่อน สำหรับการศึกษาข้อเท็จจริงจะให้มีการจ้างที่ปรึกษาที่มีความน่าเชื่อถือ ทำการศึกษาข้อเท็จจริงที่เป็นสาเหตุของอุทกภัยที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงในครั้งนี ซึ่งจะดำเนินการควบคู่กับงานที่คณะอนุกรรมการฯ ดำเนินการไปด้วย โดยข้อมูลจะเป็นของรัฐบาลไทยเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องการเสียผลประโยชน์ของประเทศ

๒.๑.๔ มติที่ประชุม

๑) มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดส่งข้อเท็จจริง สาเหตุการเกิดปัญหาอุทกภัยในครั้งนี ให้ฝ่ายเลขานุการเพื่อสรุปประมวลเสนอ กยณ.

๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ ชุด ได้แก่ คณะอนุกรรมการด้านการวางแผนและกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาระยะเร่งด่วน ทำหน้าที่ดำเนินการศึกษากำหนดแผนงาน โครงการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอุทกภัย ในฤดูฝนปีหน้า โดยมีนายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา เป็นประธาน และคณะอนุกรรมการด้านการวางแผนและกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหายั่งยืน ทำหน้าที่ดำเนินการศึกษาวางระบบการบริหารจัดการ ตั้งแต่พื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ ครอบคลุมทั้งประเทศ โดยมีนายกิจจา ผลภาณี เป็นประธาน ให้คณะอนุกรรมการทั้ง ๒ ชุด ดำเนินการกำหนดประเด็นความช่วยเหลือที่จะรับจากองค์กรระหว่างต่างประเทศและประเทศต่างๆ และจัดลำดับความสำคัญของการรับความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างต่างประเทศและประเทศต่างๆ โดยในเบื้องต้น ได้รับความช่วยเหลือจาก JICA ในการฟื้นฟูนิคมอุตสาหกรรมก่อน

๓) แต่งตั้งคณะทำงานวางระบบการพยากรณ์น้ำ มีนายสมิทธ ธรรมสโรช เป็นประธาน ทำหน้าที่วิเคราะห์คัดเลือก แบบจำลอง ที่พยากรณ์ฝนล่วงหน้าและปริมาณและระยะเวลาที่น้ำทะเลหนุนได้ ได้อย่างแม่นยำและถูกต้องเพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำ รวมทั้งการกำหนดองค์การบริหารจัดการการพยากรณ์ และคณะทำงานบริหารจัดการระบบคู คลอง ต่างๆ โดยทำหน้าที่พิจารณาว่า คู คลอง และประตูระบายน้ำในพื้นที่ใดที่ต้องซ่อมแซม โดยมี กทม. เข้ามาร่วมดำเนินการ

๔) มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการยกย่องประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานดังกล่าว เสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อลงนามในคำสั่งแต่งตั้งต่อไป

๒.๒ ข้อเสนอการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ กยณ.

๒.๒.๑ ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

๑) ฝ่ายเลขานุการเสนอที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ กยณ. เพื่อให้การดำเนินการกิจของคณะกรรมการ กยณ. เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๔ อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑.๑) จัดทำแผนแม่บทและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาและวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และกำหนดกรอบลงทุนด้านการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศ เพื่อเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี

(๑.๒) การดำเนินการดังกล่าว ให้ กย. ดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟู และสร้างอนาคตของประเทศ โดยต้องมีการทบทวนนโยบาย แผนงานและแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งระดมความคิดเห็น และรวบรวมความรู้ที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(๑.๓) ให้ความเห็นชอบในการว่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของ กย. และกำหนดค่าตอบแทนตามความจำเป็น สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีอาจว่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาช่วยปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๑.๔) บูรณาการและประสานแนวทาง มาตรการ แผนงานและงบประมาณของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(๑.๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นประจำ หรือตามความเหมาะสม หรือจำเป็นเร่งด่วน

๒) กรอบอัตรากำลังของ ส.กย.

(๑) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๘. ให้มีเลขาธิการ กย. โดยนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้นายวิเชียร ขวณิช ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขาธิการ กย. (คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๕๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔) มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของ ส.กย. และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของ ส.กย. โดยขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(๒) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของ ส.กย. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จัดส่งข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้าง ตามที่เห็นสมควร มาช่วยปฏิบัติงานใน ส.กย. หรือ ในกรณีที่มีความจำเป็น กย. โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี อาจกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างมาปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลา หรือตามที่มอบหมายได้ ในชั้นต้น เห็นควรกำหนดกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติงานใน ส.กย. จำนวน ๓๑ คน ประกอบด้วย รองเลขาธิการหรือผู้ช่วยเลขาธิการ ๑ คน ข้าราชการ ๑๐ คน พนักงานราชการและลูกจ้าง ๒๐ คน โดยการยืมตัวบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบฯ ข้อ ๘(๓) และจัดจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม

๓) งบประมาณสำหรับการดำเนินงานของ ส.กย. โดย (๑) ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีตั้งงบประมาณประจำปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของ ส.กย. (๒) ค่าใช้จ่ายสำหรับ กย. คณะอนุกรรมการและคณะทำงานที่แต่งตั้งโดย กย. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใน ส.กย. องค์กรหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้มาช่วยปฏิบัติงานของ ส.กย. รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอย่างอื่น ให้เบิกจ่ายจากงานบริหารของ ส.กย. ตามอัตราค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่ กย. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (๓) สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เห็นควรขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๑๕๓,๗๖๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบล้านเจ็ดแสนหกหมื่นบาทถ้วน) จากงบ

กลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ ส.กย.น. ผ่านสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

๔) สถานที่ทำงานของ ส.กย.น. โดยมอบหมายให้เลขาธิการ กย.น. และเลขาธิการ สศช. พิจารณาจัดหาสถานที่เพื่อใช้เป็นี่ทำงานของ ส.กย.น. โดยหารือกับเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมต่อไป

๒.๒.๓ ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๑) เพื่อให้การดำเนินงานของ กย.น. เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การคัดเลือกบุคลากรของ ส.กย.น. ต้องคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์จากมหาวิทยาลัย หรือจากบริษัทที่ปรึกษา เป็นต้น

๒) สำนักงานของ ส.กย.น. อาจใช้สถานที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือใช้สถานที่ร่วมกับ ส.กย.อ.

๒.๒.๔ มติที่ประชุม

๑) ให้ความเห็นชอบข้อเสนอการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ กย.น. โดยมีกรอบเงินงบประมาณการจัดตั้ง ส.กย.น. วงเงิน ๑๕๓,๗๖๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบล้านเจ็ดแสนหกหมื่นบาทถ้วน) โดยขอใช้งบประมาณจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และกรอบอัตรากำลังจำนวนของ ส.กย.น. ตามที่เสนอ

๒) มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการประสานหารือกับเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อขอสนับสนุนในเรื่องสถานที่ทำการของ ส.กย.น.

๓) นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการสรุปผลการประชุมของ กย.น.เสนอ คณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๓ การจัดประชุม Water summit

๒.๓.๑ นายกรัฐมนตรีได้แจ้งให้ทราบว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่จะจัดประชุม water summit ซึ่งเป็นการประชุมระดับเจ้าหน้าที่ ซึ่งนายกรัฐมนตรีขอให้ชะลอ และสั่งการให้มีการยกระดับการประชุมให้เป็นการประชุมระดับผู้นำ เชื่อมโยงกับความร่วมมือระหว่างภูมิภาค และการจัดการน้ำในลุ่มน้ำโขง

๒.๓.๒ ประเด็นอภิปรายและความเห็น

ควรยกระดับการประชุม Water Summit ให้เป็นระดับผู้นำจากทั่วโลก เป็น world water summit โดยให้จัดในประเทศไทย และก่อนจะมีการจัดประชุม world water summit ประมาณ ๑-๒ เดือน ควรมีการประชุมทางวิชาการ technical symposium ด้วย และจะเชิญผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศในการจัดการน้ำมาเสนอผลงาน ทั้งนี้ให้มอบหมายกระทรวงการต่างประเทศร่วมกับ กย.น. ในการจัดการประชุมระดับผู้นำมาร่วมให้ความรู้/ประสบการณ์

๒.๓.๓ มติที่ประชุม

เห็นชอบ

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

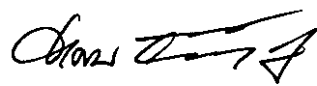
๓.๑ รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

๓.๒ เห็นชอบแนวทางการกำหนดกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำหรับปฏิบัติงานใน ส.กยน. จำนวน ๓๑ คน ประกอบด้วย รองเลขาธิการหรือผู้ช่วยเลขาธิการ ๑ คน ข้าราชการ ๑๐ คน พนักงานราชการและลูกจ้าง ๒๐ คน โดยการยืมตัวบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมกรอบอัตรากำลังของ สกยน. ในเบื้องต้นจำนวน ๓๑ คน

๓.๓ เห็นชอบการจัดสรรกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน จำนวน ๑๕๓,๗๖๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบล้านเจ็ดแสนหกหมื่นบาท) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของ ส.กยน.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัตินำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอานันท์ ปาณิสรา)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๒๕๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๐๘๙๒